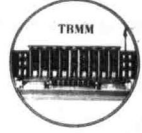




73. YIL



Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 73 üncü açılış yıldönümü ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını kutladık. TBMM 73 üncü yaşını doldururken milletçe yaşadığımız coşku 8 inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani ölümü nedeniyle hüzne dönüştü. Milli Egemenlik Haftası kutlama programı çerçevesinde düzenlenen bazı etkinlikler iptal edilirken, 23 Nisan günü için programlanan törenler gerçekleştirildi.

Ankara'daki törenler TBMM Atatürk Anıtına çelenk konulması ile başladı. Anıtkabir'deki töreni Birinci Büyük Millet Meclisi'ndeki tören izledi. Birinci Meclis'te TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu adına Giresun Milletvekili İdare Amiri Burhan Kara'nın yaptığı sunuş konuşmasından sonra TBMM Başkanı Vekili Yıldırım Avcı bir konuşma yaptı.

Öğleden sonra özel gündemle toplanan TBMM Genel Kurulunda Meclis'te temsil edilen tüm siyasi partilerin liderleri kürsüye gelerek birer konuşma yaptılar. Liderlerin konuşmaları özetle şöyle:

YILDIRIM AVCI TBMM BAŞKANI VEKİLİ

"Bugüne kadar, demokrasiden daha üstün ve daha yeterli bir siyasal sistem bulunamadı. İnsanoğlu, son iki yüz elli yıldan beri demokrasiye ulaşma çabasında. Sistemin, erişilmesi zor ve mihnetli bir nitelikte olduğunu, ona kavuşan ulusların sayısı açıkça göstermektedir. Demokrasi aydın kafalarda, vicdanlarda hep özlenen bir sistem olarak yer almış, bu ülkünün gerçekleştirilmesi için Amerikan Bağımsızlık Hareketi ve Fransız İhtilali ile başlayan çabalar içine girilmiş, ama bugün, dünyanın pek sınırlı sayıda ülkesi sistemi gerçek unsurlarıyla kurup işletebilme aşamasına erişebilmiştir. Pek çok ulus, günümüzde, zulmün, haksızlığın, eşitsizliğin pençesi altında kıvrıyor. Bazı uluslar ise demokrasiye ulaşma yolunda içten çalışmalara girişmiş görünüyorlar; ama daha hedefe varamadılar.

Demokrasiye erişmede gözlenen bu güçlük, onun kurulması zor üç ana temel üzerinde yükselmesi zorunluluğu ile açıklanabilir. Bu temellerden birinin eksikliği dahi, demokrasinin bir millete tam anlamı ile yerleşmesini önler.

Bu temellerin birincisi, "egemenlik" denilen devlet gücünün doğrudan doğruya millettten kaynaklanmasıdır; egemenliğin "kayıtsız şartsız" millete ait olmasıdır. Bu ilkenin sonucu, milleti temsil eden parlamentonun kurulup çalışmasıdır.

İkinci temel, egemenliğin sahibi olan milletin fertle-

rine engelsiz ve tam bir siyasal katılma imkanının sağlanmasıdır. Bu imkan sağlanamazsa, milli egemenlik ilkesi, işleyemez.

Demokrasinin üçüncü temeli, milli egemenlik ve tam bir siyasal katılma içinde kurulan toplum yapısının "insan haklarına" dayalı bir hukuk devleti niteliğinde olmasıdır. İnsan haklarının eksiksiz tanınıp tam uygulanması iledir ki milletin egemenliği, fertlerin siyasal katılması güvence altına alınabilir.

İşte, bu üç temel unsuru içinde barındırmayan siyasal sistemler, demokratik nitelikten yoksundurlar. Ama, insaf ile belirtilmelidir ki, üç temeli birden atıp birdenbire demokrasi yapısını kurmak da mümkün değildir. Bugün, demokratik sistemi yaşatan toplumlar, gerçi diğer toplumlardan önce bu ülkeye ulaşma mücadelesini başlatmışlardır. Fakat, her üç unsuru birden kuramamışlardır; zorlu ve acı deneyler geçirerek yavaş yavaş hedefe varabilmişlerdir.

Türk Milleti, demokrasi bilincine sahip, yüksek nitelikli insanlardan oluşur. Milletimizin demokrasiyi yerleştirmek yolunda yaptığı mücadele söylediğimiz nitelik dolayısı ile daha zahmetsiz ve hızlı geçiyor. Olaylara uzaktan, objektif bakan bilim adamlarının ortak görüşü böyle. Ama biz de her üç temeli birden atamadık. Zira diğer milletlerin tarihinde olduğu gibi, bizde de kendine özgü şartlar vardı. Ondan dolayı bizim demokrasiye ulaşma çizgimiz de özgündür.

Biz aslında, demokrasiye geçişte insan haklarını esas almış ve daha 1839'da, yani Fransız İhtilalinden oldukça kısa bir zaman sonra, Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile bu süreci işletmeye başlamışızdır. Ancak, insan haklarının en önde gelenleri olan yaşam güvencesi ve yasalar karşısında eşitlik sağlandıktan sonra, iktidarlar, siyasal katılmayı, çoğulcu demokrasiyi gerçekleştirecek adımları atmakta çekingen kaldılar.

Milletlerin tarihindeki en olumsuz gelişmeler bile olumlu yöne çevrilebilirler. İşte 1918 yılı sonunda Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi, yurdumuzun işgal edilmeye başlanması, geçmişimizde eşi görülmemiş bir yenilgiyi tattığımız demokrasi tarihimiz açısından mutlu bir başlangıcın da yolunu açmıştır. O da ulusun bilinçlenmesi, siyasal bakımdan kendi kendini örgütlenme yeteneğini göstermesidir. Nitekim değerli bilim adamlarımız şöyle diyorlar:

Birinci Dünya Savaşından yenik çıkan Türkiye'nin başarılı bir kurtuluş savaşı verebilmesi, büyük ölçüde halkın desteğini ve katılımını sağlayacak bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilmesiyle olmuştur.

Savaşta askeri zaferin elde edilmesi kadar, hatta ondan da önemli olan , gücünü halktan alan, meşruiyetini halka dayanmakta bulan bir örgütlenmenin gerçekleştirilebilmesidir. Kurtuluş Savaşı'nın Batı Anadolu'da toplanan